

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULU XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

© seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

N°. 98.

Duminică 17 (29) Iunie

1884.

Brașov în 16 (28) Iunie.

Iudemată de șoptele conștiinței sale d-lă Desseanu din Arad răspunde la observările noastre din Nr. 93 al „Gazetei.” Faptul acesta în sine restornă părerea exprimată în scrisoarea, ce-o publicăm mai jos, totu de d-lă Desseanu, după care d-sa în calitate de conducător român „face numai, cum poate,” și nu se simte responsabilă a da seamă nimănui despre ceea ce face.

Acosta este teoria modernă a luciferilor (rătăcitori*). Organul nostru este însă pre vechiu decât ca să mai poată înțelege moda șuchiată, ce voru să-o introducă în politica națională câțiva electici în talar și în frac, cari dicu: „Facem cum putem și cum ne dictază părerea și conștiința noastră individuală și nimeni pe fața pământului n'are dreptul de a ne trage la răspundere pentru faptele noastre.”

Dacă am admite acest principiu, am rumpe d'odată toate legăturile dintre noi și am răsturna bazele istorice și faptice ale întregii noastre dezvoltări naționale, Atunci am enunția, că politica națională și-o face fie-care, cum vrea, și am crea o zăpăceală mai mare decât era ceea dela turnul Babilonului.

Noi însă — ne voru iertă domni electici naționali — nu putem aderă la principiul babilonic al liberei și necontrolatei conștiințe individuale, căci, dacă l'am primă, am trebui să dăm cu buretele peste tot ce au lucrat două generațiuni în timp de aproape cinci-zeci de ani, de când există organul nostru.

Oricum ar fi fost politica națională ce a făcut-o generațiunea bătrână și oricum ar fi politica, ce-o face generațiunea tână, bună sau rea, practică sau nepRACTICĂ, înțeleaptă sau neînțeleaptă, una trebuie să recunoască ori și ce Român înțelept, că ceea ce s'a lucrat la noi pe terământul politic, a trebuit și trebuie să aibă o idee conducătoare, o basă morală, în care să se concentreze toate simțirile și gândirile fiilor națiunii noastre. Acastă idee, care se numește idea națională, nu a putut și nu poate fi decât rezultatul gândirii din trecut și prezentă a membrilor națiunii, care gândire se îndreptă și se modifică, nu după părerea și conștiința indivizilor, ci după necazurile și trebuințele, dorințele și aspirațiunile poporului, care ca un întreg își are și el părerea și conștiința sa proprie.

Astfel politica națională ni se prezintă ca o morală aplicată la afacerile noastre publice naționale și ori ce Român, fie el domn sau vladică, fie el opincă, trebuie să respecte datoria morală, ce i-o impune politica națională. În acel moment când unul sau altul voiesce să se bazeze cu gândirea sa individuală peste gândirea generală a poporului, legătura lui morală cu națiunea încetă și atunci ori ce membru credincios națiunii este în drept de a-i dice în față că el este un trădător și decât lucrarea lui individuală strică națiunea și intereselor ei este în drept al lui să răspundă ca pe un rebel și trădător.

Numai în consecința acestei idei pe care o numim și *idea solidarității naționale*, ne-am crezut dator să declarăm fapta acelor conducători români din județul Aradului, cari la alegerile recente, momind poporul cu vorba, că ei stau

pe basa programei naționale și că aderă la principiile partidei naționale române, l'au dat pe mâna dușmanilor cauzei noastre, a declarat, dicem, cu conștiința curată acesta fapt de trădare a intereselor noastre naționale.

Ne-am fi bucurat din suflet, dacă d. Desseanu sau ori-care altul ni-ar fi putut dovedi că am greșit. Din nenorocire însă răspunsul d-lui Desseanu constată din nou, că cei ce au lucrat mâna în mâna cu d. Tabajdy la alegeri au trădat interesele naționale române.

Concedem, că deputații aleși în cercurile Radna și Iosășel, d-nii Beleşiu și Gurban, au putut să se abată dela linia de conduită, ce li-au tras-o alegătorii lor și că pentru acest fapt numai ei ar fi responsabili. Dér d-nu Desseanu însuși dărimă și acest pod de scăpare constatându, că numiții domni au declarat dela început că „primesc candidatura deși „*cu acela dausă ca în cele generale* se voru alătură la partida liberală maghiară.”

D-nul Desseanu este un jurist de destul de bun ca să știe, că printr'un codicil se poate răsturna un testament. Astfel și adausul, ce l'au făcut d-nii Beleşiu și Gurban la profesiunea lor de credință, a răsturnat programa națională și nu putem crede ca un om experimentat ca d. Desseanu se nu fi observat acesta.

Am fi curioși să aflăm dela d. Desseanu ce înțelege sub cuvintele „în cele generale.” Oare cele nou puncte ale programei noastre dela 1881 nu privesc și pe Maghiari, și pe cei din partida domnului Tisza? Este autonomia Transilvaniei sau introducerea ex lege a limbii române în administrațiune și justiția, este revisuirea legilor asupra și combaterea tendințelor de maghiarizare, ce le cere programa noastră, o afacere specială a Românilor? Nu se cuprind oare și aceste postulate în „cele generale”?

Noi scim una și bună. Ori că cineva susține o programă națională și atunci nu mai poate susține o programă diametral opusă acesteia, ori că n'o susține și atunci poate merge alături cu cine va voi în cele generale nu mai puțin ca și în cele speciale. Noi credem că dacă e vorba de programa națională și prin urmare de principii naționale depuse în această programă, atunci „cele generale” trebuie să viă mai întâi.

D-nu Desseanu însă adaugă spre justificarea conduitei sale: „Facem cum putem și nu cum voim;” nu ne putem opune curentului.”

Veți asta e aia. Nu se pot d-lor opune curentului, pentru că nu voiesc. Și pentru ce nu voiesc? Pentru că ei însiși facu curentul și apoi se lasă a fi duși de el.

Ce ar dice Domnitorul și țera despre un comandant, care, viind la el în focul luptei o deputație de țerani și rugându-l ca să nu se mai bată, căci li se distrug satele și li se calcă semănăturile, ar da ordin de retragere sau ar trece chiar în tabăra inamică?

Care este suprema datoria a unui general, nu aceea de a susține disciplina în trupa lui și de a lucra cu abnegare pentru realizarea planului celui mare de război? Și oare d. Desseanu crede că unui conducător național nu-i este prescris în lupta pacnică legală totu ceea ce-i

este prescris unui căpitan sau general în război? De ce trebă ar fi conducătorii, decât ei să se desbrace de voința lor și să merge orbășu acolo unde i-ar împinge ignoranța masselor?

Dér nu credem nici-decum că alegătorii români să se pretinsă a se face unelți celor dela putere. D-nu Desseanu are dreptate când dice, că ei au lucrat bona fide în necunoscința împrejurărilor. Acesta însă nu salvază pe conducători, nu-i scapă de responsabilitatea, ce le incumbă.

De aceea pe cât timp acești conducători nu-o vor rumpe definitiv cu guvernul întorcându-se la senul solidarității naționale avem totă dreptatea să-i numim trădători ai intereselor naționale.

Sciri telegrafice.

(Serv. part. al „Gaz. Trans.”)

Nișu, 28 Iunie. — Scupcina a primită cu aclamațiune legea care propune starea de asediu.

Triest, 28 Iunie. — Corăbiile franceze ce vin din porturile Mării mediterane ale Algeriei sunt supuse unei observațiuni de 10 până la 20 de zile.

Toulon, 28 Iunie. — De eră sera au fost șapte casuri de morțe de coleră.

Breslau, 28 Iunie. — Toți lucrătorii, peste cari s'a surpat pământul în grăpa Germania au fost mântuiți.

Ventimiglio, 28 Iunie. — Eră, venind un tână om din Toulon cu simptome de coleră, a fost ținut în lazaret și supus vindecării.

Pesta, 28 Iunie. — Comisiunea ungaro-română pentru regularea granițelor s'a întrunit la 28 Iunie, ca să și începă lucrările dela Voineagu-Cătănesci, unde le întrerupsese în anul trecut. Președintele comisiunii de regulare e comisarul Grigore Beldy.

Pojun, 28 Iunie. — Ministrul de interne a interzis de a se da reprezentațiuni în teatrul de aci, din cauza zidirii și a pericolului de foc.

Cronica zilei.

Măne Duminică, în 17 (29) Iunie, musica orașului sub conducerea d-lui Brandner va da o serată-concert în grădina hotelului „Pomul Verde.”

Comisiunea pentru taxarea dării pe venit se va ocupa luni în 30 Iunie st. n. cu reclamarile: farmaciștilor, clopotarilor, ciorăparilor, redactorilor, cordarilor, putinarilor, tapeterilor, pălărierilor, impletitorilor de coșuri, liferanților de petrișu, cuțitarilor, coșarilor (urloierilor), proprietarilor de case prostituate, rotarilor, grădinarilor și mănșarilor de la Nr. 481—558. Marți în 1 Iulie st. n. ale: micilor băcani și comercianților dela A—F, Nr. 559—632. Mercuri în 2 Iulie st. n. ale: micilor băcani și comercianților dela G—K, Nr. 633—704.

Serata, ce era să se dea astă-seră de musica pompierilor în noul local de petrecere din Gröveru, s'a amănat.

În zilele trecute, medicii spitalului Carolina din Clușă se pregăteau să disecteze cadavrul unui sinucis. Abia se desbrace și se așezase cadavrul pe masa de disecție, când mortul deschise de odată, ochii, ridică brațele în sus și începă a apuca cu ele prin aer. Spaima a fost grozavă. Medicii încercară toate mijloacele spre ai scăpa viața. Dar după o luptă de două ore cu morțea, nenorocitul, care și venise chiar în fire, și dete sufletul.

* A se vedea „Folia bisericăscă” din luna lui Maiu. — Red.

D. I. Brătianu a fost decorat de M. Sa Monarchul nostru cu marea cruce a ordinului »Leopold.«

Pentru inundații din Galiția se trimit din diferite părți ajutoare. M. Sa. Monarchul a dăruit 8000 fl., arhiducele Carol Ludovic 1000, ministrul de interne 3000 fl.

»Kuryer Svonski« anunță că autoritățile ungare au arestat pe Ruténul Drohomirechi bănuț ca spion rusesc. S'au găsit la el desemnuri de ale tunelului Lupkow și de defileuri.

Emigrațiunea din Ungaria ia mari dimensiuni. Din Biserica-Albă aflăm că 30 de familii și-au vândut tot ce avu și au cerut pasapoarte, ca se trecă în America.

»Schlesische Zeitung« află că în veră acesta, țarul Alexandru III va veni în Varșovia unde se va duce și prințul de coronă Rudolf, ca să-l salute.

Monarchul nostru a decorat pe d. Dem. Sturdza, ministrul de externe al României cu ordinul »Coroana de fer.«

»L'Indep. Roum.« comunică că d. Brătianu a depus în mâinile M. S. Regelui demisiunea întregului cabinet. Se știe că M. S. a însărcinat totu pe d-nul I. Brătianu cu formarea noului cabinet.

Studentii universitari din Bucuresci au dat un manifest, în care arată cauzele mișcărilor lor, respingând acuzațiunea ce li se face că sunt în serviciul vreunei partide politice. Tot-de-odată se face, prin manifest, apelul la toți studenții de a fi solidari și a lupta în contra ilegalităților.

Duminea trecută, ne spune »Românul«, d. Urechia a ținut în Iași o conferință, în care a vorbit despre Austria ca factor politic la istoria Românilor, dela pacea din Carloviț până la cea din Șistov.

În ziua de 4 Iunie, căzând ploie însoțită de vânt cu grindină peste comuna Gura-Sărăți din județul Buzău, a căsătorit stricăciune foarte simțitoare la 600 pogone vie. Paguba se urcă la 60.000 lei aproximativ.

La comuna Strejnic, județul Prahova, în ziua de 4 Iunie, a căzut o ploie torențială cu grindină în mărimea unei alune, care a distrus cu desăvârșire recolta aflată pe moșia Târgșoru-Vechiu, dintre Strejnic și Ploesci. Paguba cauzată este de 40 pogone grâu, secară și altele. Grindina căzută, a doua și s'a prefăcut în ghiață.

»Națiunea« spune, că de când s'a început mișcarea studenților, mai mulți dintre ei, cari erau și funcționari, au fost destituiți sub diferite pretexte. Pentru susținerea lor s'au deschis liste de subscripțiuni, cari deja s'au acoperit cu sume însemnate.

»Agenția telegrafică dela Nord« comunică diarelor germane, că ciuma a apărut la Bagdat. Danelele sunt închise și carantina restabilită pentru vaporele de proveniență egipteană. La Odesa, comitetul sanitar s'a adunat alaltăieri și a hotărât să ordone restabilirea imediată a carantinei pentru vasele cari vin din Smirna.

Din Londra se scrie că în St. James Hall s'a ținut un meeting de cătră brésa fragedă în favoarea emancipării politice a femeilor. S'au luat două rezoluțiuni: printr'una se declară de neacceptă reforma electorală votată de camera comunelor; prin a doua se exprimă speranțe că camera lordilor, cu ocaziunea dezbaterii proiectului, va lua în considerare cererea femeilor, de a exercita dreptul de vot.

Camera Lordilor din Londra a primit cu 101 contra 45 voturi proiectul pe lege privitor la apărarea fetelor în contra seducției lor pe căile imorale ale vieții.

»Trădarea din Arad.«

Ca răspuns la notița, ce a apărut sub acest titlu în Nr. 93 al ziarului nostru, d. Ioan P. Dessean ne scrie din Arad cu data de 25 Iunie st. n. între altele:

»E fapt public, că conferința generală din 4—5 Iunie a. c., a partidei naționale române din comitatul Aradului, a candidat de deputat pentru cercurile Radna și Iosășel, pe membrii partidei Ioan Beșu și Constantin Gurbanu, cu programa partidei naționale române dela Sibiu.

E fapt public, că numiții candidați naționali, în conferințele electorale întrunite în cercurile Radna și Iosășel, în espunerea programei lor, au declarat că primesc candidatura cu programa noastră națională,

deși cu acel adaus, că pe lângă susținerea programei naționale, în cele generale se voru alătura la partida liberală.

Așa dăra domni deputați Beșu și Gurbanu, fiind alesi pe basa acestei programe, de sine urmază, că declarațiunile cetite din »Arad Hirap«, despre cari și noi numai din acest ziar am luat scire, sunt mance și nu corespund stărei faptice.

Așteptăm însă rectificarea acestor declarațiuni, din partea domnilor deputați alesi Beșu și Gurbanu, că-cî pentru acele declarațiuni comunicate în »Arad Hirap« numai D-lor sunt responsabili, ér nicî decăt partida națională din comitatul Aradului, carea a făcut candidarea pe basa programei naționale bona fide.

Ce se atinge de apostrofarea »conducătorilor«, acesta în forma și cuprinsul ei nicî decăt nu e întemeiată. Cine pôte face forța torentului opiniunii și voinței alegătorilor?...

Faptul alegerilor e alu alegătorilor și nu alu conducătorilor, cari potu ave tendințe câtu de bune, fără ca să aibă putere și dictatura de a le realiza după plac.

Facem cum putem și nu cum voim! năsuind în buna credință a mântui, a susține atăta câtu e posibil după împrejurări. Totu omul are drept la părerea și consciința sa individuală. Infalibilu nu este nimenea.

Mai încet dăra cu epitețele de »trădare!« Aceste le respingem cu totă energia, și nu recunoscem de felu dreptul nimenui de a enunța astfel de sentințe asupra acelora, cari nu le merită, nu le ceru, și nu sunt datori a le primi!«

Discursul d-lui V. Babeșu.

raportorul comisiunii de 30 a conferinței din Sibiu.

(Continuare din Nr. 97 al Gaz. Trans.)

Dar decă odată suntem cu suntem, în completă neînțelegere cu domni Maghiari dela putere, atăt în privința principiilor cât și în privința situației faptice, decă ei mereu ne acasă de nepatrioți, și ne condamnă și pedescă ca pe răi patrioți ce gravităm înafară, și decă pelangă tôte noi pricepem, că din supremul punct de vedere alu vieții ni-se impune absoluta necesitate d'a trăi și lupta împreună cu Maghiarii pentru suprema bunuri ale nămului nostru, apoi cu dreptu cuvânt trebuie să ne întrebăm: ce este de făcut, ce ținută de adoptat, ca să aducem pe domni Maghiari se înțelegă și ei gravitatea situației, corectitatea cugetării și simțirii și pornirii noastre, ca să se pôtă și ei conforma?

După experiențele trecutului, o basă par-că amu ave ca de mâncare. Amu vëdutu adecă, că de câte ori noi în trecut, și anume dela 1860 încôce ne-am ridicat vocea, să-i capacităm pe d-nii Maghiari despre aceea, că noi Români și cu Maghiarii, ca două popore mici, împrejurate, ca o insulă, de oceanul Germanismului și alu Slavismului, avem interese vitale identice, suntem d'opotrivă prin aceleși elemente amenințați în prezente și viitoru, și că prin urmare trebuie să ne apărăm în solidaritate, ér spre acestu scopu neapertu trebuie să fimu drepti și iubitori unii cătră alii: totdeuna amu fostu întimpinați cu — »da așa este!« Și cându noi, punendu-ne pe acesta adevărată, solidă și recunoscută basă — raționam și diceam: »bine, decă recunosceti că — așa este, vëți recunosc și aceea, că noi fiindu în această patriă comună mai mică și mai slabă — prin injuriile lungului trecut, și puterea fiindu astăzi la voi, este neapertu de lipsă, ca voi se fiți drepti cătră noi și să ne spriginți prin tôte mijlocele, pre tôte căile de dezvoltare, ca să progresăm, se ne întărim, spre a pute lupta cu recerutul efectu lângă voi la timp de lipsă; — ei, d-nii Maghiari, în teoriă și acesta o concedeau. Cându însă acum adăugeam: »ei bine dară, acum se discută partea practică, condițiunile speciale; să regulăm »modus vivendi« între noi, astfel ca să scim limpede și curat: cari sunt favorurile ce ni oferii în viața de stat, ca garanții ale progresului ale prosperării și fortificării noastre ca Romani, ca individualitate națională a noastră proprie, în propria noastră consciință română, neconfundabilă și necontopibilă cu orice alta, dar unită cu cea maghiară prin cele mai mari interese vitale, prin solidaritate și frațietate, pentru toți timpii? Căci — Romani suntem, de cându ne cunoșce istoria, Romani vrem și fimu și să rămănem cu ori ce preț. Căci, decă este ca să ni apărăm împreună cele mai mari interese ale vieții, esistența, libertatea, patria, cultura: absurd ar fi, ticălos ar fi, se ni-le apărăm, împreună contra giganților pentru ca într'aceea seu dup'aceea să ne sugrumăm și să mâncăm noi milititei unii pe alții! Aci decă ne-am împedat și nu ne mai putem înțeleg. D-nii Maghiari ni-au dîs și continuă a ni dice mereu: »Nu se pôte; noi, stăpânitori în Ungaria și tôte părțile ei, ca stat maghiar, nu putem admite și recunosc de îndreptătitu o astfel de pretensiune; nu vom recunosc nicodată o colectivitate seu individualitate română națională îndreptătită ca atare, pe teritoriul patriei noastre. Voim să ascultăm și se spriginim — după putință, pe fie-care Român ca individ particular, cu drepturi și pretensiuni particulare; de o colectivitate a lor de interese și pretensiuni colective, naționale, române, nu vrem nicî să audim!«

Va să dică, în atomii nostri ni recunosc existența noastră națională dar existența și consciința noastră ca corp, ca totalitate, ca factore, cu drepturi și pretensiuni colective, odată cu capul nu! Adecă, atomii nostri, ușor de inghițit și mistuit, voiesc d-nii Maghiari a ni-i recunosc, — ceea-ce nu pôte fi, decăt pentru scopul de a fi preparați, inghițit și mistuit succesivmente; totalitatea noastră națională, cu consciința ei de sine și cu garanții pentru dezvoltarea, consolidarea și susținerea sa lângă totalitatea maghiară, acesta nicicum! Etă explicată din temei natura neînțelegerii, înstrăinării și frecării între noi și elementul maghiar, durere

— chiar și cu acesta, pe care d-nii Maghiari amăgindu-l, l'au angajat în contra noastră!

Nu ca frate egal, lângă sine, voiesce a ne ave Maghiarul pe noi Români, cum noi dorim a-lu ave pe el, ci numai ca pe o turmă de sclavi ori de vite, de care să dispună, pe care s'o folosescă cum îi place! Și — aci zace rătăcirea cea mare, din care au urmat tôte relele câte ni bantue astăzi țera și ni amărăsc și nelinițesc inimile și amenință cu pericolu viitorul ambelor popora. Aici e zăpăcăla! și aici trebuie să ne mai oprim și să ne dăm socotela înainte lumii culte — de politica noastră:

La anul 1868, noi amu stăruit să ni se creze o lege pentru naționalitate și amu propus din partea noastră un proiect pe principiile cele mai moderate — într interesul individualităților naționale; domni Maghiari însă ni-au răspuns acel proiect și au făcut ei de capul lor, fără ingerința noastră, o lege, bogată în frase, dar și în reserve, apoi au bucinat-o în lumea largă, afirmând de basa ei, că — nu este statu liberalu ca alu lor, că cea mai deplină toleranță și egalitate și libertate este la ei! Cându apoi a venit rândul, ca legea să se și execute, atunci totu pe ei îi vëdurăm și constatarăm, că nu — și respectă legea proprie. (Voci: așa este!) În curs de 16 ani, de cându au creat și au publicat-o și bucinat-o în lume, unu unic punct din ea n'au pus în lucrare în favorul limbilor și naționalităților nemaghiare! (Așa este, așa este!) Mai mult: luați și examinați celelalte legi, făcute de ei mai în urmă și relative indirectu la limbi și naționalități, și vë veți convinge, că tôte bine sunt crite cu tendința, d'a reduce și chiar a șterge drepturile acordate de ei însiși prin legea pentru naționalitate. (Așa e, așa e!) Astfel precând legea lor, pretinsă în favorul nostru, este lege pe hartiă, ca în realitate, în mâna d-nilor maghiari, a fostu și a rămasu mortă pentru noi; și pe cându ea, aceea lege așa cum e, se invocă înainte tribunului opiniunii publice europene, ca dovadă despre liberalismul, toleranța, dreptatea maghiară față de celelalte popora ale țerii, totu atunci această dovadă în fapt prin legislațiunea și executiva maghiară sistematic se falsifică, devalveză și chiar desvalidază, astfel pretinsul liberalismu, pretinsa toleranță și dreptate maghiară, cuprinsă în ea — dispărându, prefăcându-se în o mare minciună!

Și — ce mai vëdurăm după 16 ani de astfel de procedere a d-lor Maghiari? Ne pomenim într'o bună dimineță, în însuși sinul nostru cu o partidă, mică și impotentă, fiindu ea recrutată mai vërtosu dintre funcționarii publici, cari și-a făcutu de programă, a se contopi în tabera guvernului maghiar, spre a solicita d'acolo executarea legii, executarea legilor în favorul naționalităților! Este unu lucru ne mai pomenit în istoria parlamentarismului, ca o partidă mică, neînsemnată — să se formeze sub auspiciile puterii, în sinul partidei puterii, cu scopu d'a cere dela putere executarea legilor, după 16 ani de desconsiderare și succesivă desvalidare a aceluși! Câtă cutezare și aroganță în aceea mitică partidă, fusionată în guvern și ce mai dovadă eclatantă de neîncredere și paupertate morală pentru guvernul! (Voci: așa este! Bravo, bravo!)

Și ce dicu la această aparițiune factorii politici și foile politice ale dumnor? Pe d'o parte salută cu multă plăcere formarea acelei partide în sinul nostru, — firesce fiindcă ne arătă lumii sfășiată, pe de altă parte negă sus și tare, că legile în favorul naționalităților n'ar fi executate pe deplin. (Așa e!) Adecă: se bucură de serviciile cei faci causei ciarlatanismului lor politic, dar le desavuară din capul locului scopul și motivul pretinsu. Acum socotiți, ce rezultă d'aci? Toți Români, fără nici o excepțiune, chiar și aceia ce, sugrumându-și consciința, intră în tabera stăpânirii și i se face unelă, numai spre a pute să-i spună, că legile în favorul naționalității, chiar câte au mai rămasu neșterse și neștervite, nu se execută, toți fără excepțiune acasă pe d-nii Maghiari dela putere, că sunt fără de lege, că sunt neleali, sunt criminali — față de noi, dar guvernul ni că-i pasă, și — remediu nu există! Ba încă ei, domni Maghiari sunt cei de cătră pădure, ei ne acasă, punu chiar în gura Monarchului mustare că nu suntem bun patrioți! Vedeți, acesta este cea mai nesuferibilă situațiune pentru unu popor, pururea leal, într'o țera apucată în ghiarele unei clase fără considerațiunii de adevăr, de dreptate și moralitate. Întră viața unui atare popor devine o tortură și unu martir; și apoi ni se mai cere, să iubim și să laudăm ca fericitori pentru noi o astfel de politică, cu astfel de procedere de sus!

Supremul comite alu Caraș-Severinului, alu unu comitat câtu o țera, cu o populațiune română de 90 procente, fălindu-se dechiară în public și gazetele sau notița, că: ce-i pasă lui de lege, că pe elu nime nu-l pôte silii, să vorbescă în propria sa patriă altă limbă decăt numai a sa proprie, cea maghiară. Și — rebelu în contra legii și rațiunii nu numai nu este trasu la răspundere și desavuat solenelu, ci ca om eminent aptu d'a insulta și maltrata pe Romani, este ținut în fruntea a două Comitete române, adecă și în Aradului, asemenea unulu dintre cele mai mari, unde deja se laudă, că a sugrumat spiritul român!

(Va urma.)

Ilegalități la alegeri.

»Ellenzék«, unulu din cele mai înverșunate diare în contra Românilor, scrie următoarele despre ilegalitățile comise de putere cu ocaziunea alegerii de deputat în cercul electoralu Cehului Selagiului:

Numele lui George Popu nu e necunoscut în viața noastră publică.

Elu a fost deputat în mai multe perioade de timp

și afară de aceea că e naționalist în principiile ce le profesază, el s'a ținut de partida independentă. Comitetul central al partidei independente din țera intrăgă l'a considerat, sunt acum trei ani, de alu său, și din greșelă s'a și exprimat ore-care părere de rău pentru căderea sa de atunci. Din greșelă, dăcem, fiindcă în locul lui se alesese independentul Mony Gyula, ér George Popu se aruncase deja în brațele fantasmagorie-lor daco-române, a fost de față la congresul din Sibiu, a luat parte la redactarea faimosului memorandum, a fost membrul conferinței secrete (?) alese de congres, și cu unu cuvânt a intrat în șirul acelor, cari nu voiesc de-fel a se împăca cu ideia de stat maghiar. Georgiu Popu și-a pus acum din nou candidatura de deputat. Eră ca sigur că va fi ales, căci și în periodul trecut numai o viclenie bine țeșută, ca prin surprindere, l'a putut trinti. Marea majoritate în cercul de alegere Cehul-Selagiului e românescă. Intre ai săi George Popu, după pozițiunea și averea sa, e forte vedit, astfel, că adeseori îl numesc domnul, regele Meseșului. Contracandidat a fost candidatul oficial al guvernului Ambrosie Neményi, escelentul foiletonist și învățatul scrutator al mișcărilor sociale. Mandatul l'a câștigat Neményi. Decă ar fi numai atata, atunci am dăce: Ne bucurăm de victoria lui Neményi, fiindcă într'ensul parlamentul nostru a câștigat un membru folositor și muncitor, și ne bucurăm că a cășut George Popu, fiindcă nu ne place să vedem camera având membri, cari sunt inimizii acelu stat, ai căru legislatori sunt.

Insă n'a fost numai atata. Adevărul e, că în acestu cerc au invins vr'o 140 de alegători maghiari față cu 8—9 sute de alegători romani. Și au invins — nu în vr'o luptă constituțională, ci cu mijloce nelegale, folosindu-se de forță contra alegătorilor lui George Popu. Amicus Plato, sed magis amica veritas. Noi de când ne folosim de condei, am făcut cu ideia independenței statului totu deuna politică națională maghiară. Noi nu stăm la tocmă cu nici o naționalitate în detrimentul cauzei maghiare. Noi totu deuna am făcut guvernului imputări pentru concesiuni seu slăbiciuni, cari loveau în interesele maghiarimei. Dar' mărturisim cu tôte acestea principiul legii supreme: „Legea o păzesc Eu, și ordonez să o păzescă și ceilalți.” — dăce domnul nostru încoronat; și nu fără cauză a pus dreptul public maghiar aceste cuvinte în formula jurământului regesc. Decă legea e rea, schimbe-se; decă are scăderi, facă-se adăugeri; decă e de prisos, stergă-se. Dar până ce se află încă în vigore, nu e iertat a o bațocori. Nu vom pomeni despre aceea, cum a ocupat comitele Adalbert Bánfy, conducătorul alegerilor din Selagiu, încă de vreme tôte podurile mișcătoare îngreunându, ba făcându chiar imposibilă trecerea peste Someșul ce a eșit peste țărni. Alegătorii lui George Popu au fost siliți, să facă mare ocol și să trecă pe nise luntri improvizate. Acestea le vom trece cu tăcere. Istețimea câștigă la alegeri și pretutindenea. Decă s'ar fi întâmplat numai atata, atunci am ride pe George Popu și am saluta pe istețul corțeș. Dar s'a întâmplat mai mult.

Alegătorii lui George Popu, în număr de 6—7 sute au sosit pe la 10 ore dimineața în capul orașului Cehul Selagiului. Votizarea se făcea deja pentru cei doi candidați. Alegătorii lui Popu la sosirea lor sunt primiți de soldați cu baionetele, li se declară că: nu le este iertat să între în oraș. Dar votarea în oraș înainte. În oraș locuitorii maghiari sunt în majoritate; au votat toți, Neményi are majoritatea; președintele hotărăse termenul de încheiere. Partida lui George Popu, ce eră în majoritate, anunță președintelui, că alegătorii ei sunt de mult în capul orașului, dar că soldații nu'i lasă să între în oraș. Președintele nu în măsură. Zădarnice sunt provocările la lege, zădarnice provocările la responsabilitatea președintelui, înzadar i se spune comandai militare că ea nu e chemată să comită violență, ci că ea are să apere libertatea alegerilor contra celor ce turbură liniștea, ér' nu să sugrume libertatea la alegeri. Tôte sunt de geaba. Terminul trece; alegătorii rămân afară din oraș, la capul orașului și Neményi se proclamă deputat.

Decă e bine că s'a întâmplat așa, atunci tôte sunt iertate, poți face ce-ți place. În momentul ce o astfel de alegere va fi aprobată, din acelu moment Ungaria a încetat de drept de a mai fi stat. Legea nu mai are putere, responsabilitatea morală încetază, marele și puternicul templu al scutului, ce-lu dau legile, s'a demantat. Ori și cine pte arunca cu tăcluni pe zidirea statului nostru, pentru că nimieri nu'i vor fi legate mâinile. În locul dreptului va stăpani forța, în locul legii puterea, în locul ordinii disordinea va stăpani. Nimenea nu va mai fi sigur nici cu averea, nici cu viața. Tôte cesiunile, tôte procesele se vor decide cu forța.

Astfel este anarhia.

Stările aceste anarchice s'au provocat de partida

regimului în comitatul Hont, în Gyergyo St. Miklăuș, în Brețcu, în Zelău. Sfirșitu-le-a ore în Selagiu? La orice casă e rău, decă poporul alege legislatori, astfel de indiviți, cari sunt inimizii ai statului. Dar' răul e însutit mai mare, decă ordinea legală se derapă; decă poporul își pierde credința ce o avea în puterea legii; decă vede că forța brută cumpenese mai mult decă puterea morală; decă vede, în fine, că cu forța poți face ce-ți place. Nicăiri o politică mai rea de câtă acesta nu există. Multe călcări de legi s'au făcut din partea autorităților față de candidații opoziționali, însă călcarea de lege mai vrednică de osindă decă cea comisă contra lui George Popu, nu aflăm alta. Căci celelalte sunt călcări de lege culpabile; acesta însă dă ansă la un gravamen național pe deplin basat.

Noi adeseori am aflat greșită purtarea Românilor. De multe ori am cercat a ne înțelege pe cale publicistică, însă ei ne-au ocolit. De multe ori, în turburarea noastră sufletescă, ne-am purtat necruțatori cu ei. Dar nici odată n'am uitat că și ei sunt cetățenii acestei patrii, că interesele noastre, trecutul și viitorul nostru sunt identice, că greutatea sarcinilor o pörtă și ei dimpreună cu noi. Nedreptățile ce li se fac lor le simțim și noi, fiindcă noi stăm așa de departe de ideia de a'i apăsa, că și de dacoromânism.

Corespondența noastră din Comitate.

De lângă Cehul-Selagiului, 23 Iunie 1884.

Dacă e Dumnezeu în cer și răsplă pe pământ, atunci nu e cu putință ca Atotputințele să sufere atâtea nedreptăți și călcări de lege ce se petrec zilnic fără pedepsă față de Români mai ales cu ocaziunea alegerilor de deputați. Ne e tortură, nu e apucătură, nu vre un mijloc infam, care să nu se folosescă în contra noastră. Nu există lege, nu drept când e vorba d'a maltrat pe Români, și nu e instrument vil, rafinări și forță majoră ce să nu fie bună, când e vorba de a le folosi în contra Românilor și a'i trânti la pământ. „Noi suntem domni și vom face ce vom vré”, ne dăce despoții; — „când voi veți fi, faceți și voi după plac. De veți sfărma ca făina, deputatul totu numai desemnatul nostru va fi” ripostă alții. „Pe noi nu ne obligă legea, nici magistratura, vom lucra după cum nou ne convine!”

D'aste și altele mai nostime expresiuni și lovituri ne aruncă în față mulți dintre frații Maghiari cu ocaziunea alegerii de er în Cehul-Selagiului, nouă partisanilor d-lui Georgiu Popu, candidat național. Când aud de omul nostru, cugetă că-i scutură Belzebub seu nise friguri. — Lozincă lor e: „Ori și cine numai Români nu!” Trămisul guvernului Neuman Abraham alias Neményi Ambrus, înainte de asta cu câteva zile, speriat de reculegerea Românilor telegrafă lui Tisza „că pe el nu-lu ajută nimenea” (înțelegea pe omenii din oficiu); dela aceasta veniă mustrări la cei competenți, și rezultatul fu: că preoți, docinți și alți aderinți ai desemnatului Români, ajunseră sub paza gendarmilor și făcură cunoscință cu oficialitatea; ba unu preot brav între cei bravi, anume St. Achim, după-ce nici promisiunea de brău roșu nici alte momene nu-lu făcură să părăsescă partida națională și turme sa, suferi în Zelău și areșt preventiv de 24 ore, adecă pe timpul duratei alegerii în Ceh. Fără nici o vină, la ordinul judei investigator, fu dus de gendarm la Zelău în depărtare de 50 kilometre, deși în Ceh la locul investigației înaintea judei s'a prezentat destul de timpuriu; totu vina lui fu că depărtându-se la familia sa cu concediu, în altă zi din cauza inundării apelor a sosit cu-o oră mai târziu, și, deși judea a fost în loc totuși nu a voit a-lu ascultă ca să-și dea reflecțiunile la fasiunea ultimului martor ascultat în acea zi. Ca judecător a fost dator a-lu ascultă, dară precum amintii, deși era numai o oră după amăzi, și deși domnia sa fu anume pentru aceea trimis în Ceh, totuși nu l'a ascultat, ci dăcându că acum a dat poruncă la gendarm să-lu escorteze la Zelău, l'a trimis în numele Domnului! Frumosu act de justiție maghiară; de făcea asta unu Români față de unu Ungur, în veci nu mai vede fața sorelui. Ca Patria și națiunea română să cunoscă pe acestu jude trimis la Ceh pentru a investiga unu Români la cerința Jidanilor pentru delictul de ațăr, îi dăm numele: d. János, om ténér, care tocmai pentru asta la multu o pte duce, și atragă totodată și atențiunea ministrului de justiție Escel. sale Pauler și-a jidanului ales cu forța măiestrită Neuman Abraham, ca din acestu incident, pte că s'a făcut demn să capete vr'o remunerațiune; o faptă ca asta patriotică cu greu pte rămâne nerecompensată. Decă pretinde interesul specific maghiar și de e vorbă a apăsa pe Români, cari înaintea lor numai de furci sunt buni, atunci justiția e gata a servi și chiar lui Neuman. Rele cugete și negră consciință trebuie să aibă atari omeni, cari nici și nici nopte nu pot încăpe de bietul și pacnicul Români! — Când vedem atata volnică și dispreț de lege, ni-se umple inima de amărăciune și ne stă mintea pe loc. Aici la noi, vedit

partida guvernamentală, că Români s'au organizat binisoru a cășut în delir, și neputend impedecă prin corupțiune și ban alipirea Românilor la candidatul seu, a recurs la forța brută. Parola i-a fost: învingere ori morțe. Indată la 8 ore a început cu aceea, că pe bărbății de încredere ai lui G. Popu, Alesandru Dragomir și Ion Nichita, advocați și alegători în cercul Zelăului, în contra legii nu i-a primit de loc, sub pretext de nimic că în acestu cerc ei nu sunt alegători. Popa catolic, ca președinte, alegător Uivari Benedek i-a respins cu grobianitatea înăscută. Zădarnică a fost tôte provocarea la lege, zădarnică tôte capacitarea, ba densul în nerușinarea sa a mers până acolo de l'a sfătuit, ca numai decă să se ducă în trébăși; respectivii vedit că nu au cu cine vorbi, dând protestu s'au despărțit. După acestu incident teroristările începute în lăuntru s'au continuat cu tôte vehemența; prinderea conducătorilor, terorizarea cu vorbe și fapte curge de minune; la acesta mai adăogându-se și postarea miliției în contra Românilor, fu deajuns ca să nu reușim noi.

Firesce, că cu astfel de presiuni, candidatul nostru a trebuit să cadă. Drăia de jidovi sdrătoși, în unire cu corțeșii miserabili, își bătău joc de noi, fără ca să le putem răspunde, căci la strigătul lor „Gewalt, bietul Români fără diferență de stare eră tirit înaintea areopagului nedrept, dela care pentru Români nu e mântuință. Astfel a te luptă nu e cu putință. Unde domnese forța, acolo nu poți vorbi de drept. La noi în înțelesul cel mai străns alu cuvântului primăză dreptul! Cui să ne plângem? Dăce e sus, ér împăratul departe! Ori unde ne întorcem drepte nu aflăm și în amărăciunea sufletului nostru strigăm: Dăce până când...?”

Nu pot trece cu vedere nici acea faptă dureroasă sfșietore că episcopul din Gherla Ioan Szabó nu se rușina a ne recomanda prin pastoralele sale de deputat pe jidanul Neuman-Neményi, și ai cere sprijinul din partea noastră față de sânge din sângele nostru G. Popu. Unu Episcop catolic ne recomandă pe unu șismatic. Ore unde-i e mintea și unde-i inima acestui prelat numit Români, dar care își uită ce este? Păcat de învățatura lui. Multu mai bine eră, decă nu se năsea!!

La d'astea ne aduce Archiepiscopul nostru impus nou de grația fatală a lui Trefort și bunăvoința guvernului zdrobitor de naționalități!

Mai am să amintesc încă, că decă apele din totu jurul Cehului nu esundau, și decă poporul venia mai înainte cu 1/2 de oră, seu măcar cei 50—60 votanți din sat veniți de cu serea, să nu se fi imprăștiat cu forța, și în fine decă timpul de închidere a votării nu se ficsă la 1/2 de oră, multu, tare multu le am fi dat de lucru Nemenyistilor, căci cam la o miă de votanți nu se pteu suprima cu una cu dou; așa însă conjurându-se și elementele în contra noastră, Neumann Abraham cu o sută și câte-va voturi se proclamă deputat. Dechiarăm însă sus și tare că elu nici pe noi nici voința mării majorității cercului nu o represintă, și noi nu-i invidiam mandatul mântit de corupțiune cu ban și spirituose; totu ce ne jenă e aceea, că ce va dăce lumea română la o aparițiune atât de stranie. Noi însă într'atata suntem mângăiați că după inprejurări ne-am făcut datorința.

Codru.

Bibliografia.

„Fântana Blandusiei,” noua lucrare dramatică a d-lui V. Alecsandri, care a obținut pe scena teatrului național din Bucuresc un succes atât de strălucit și despre care s'a vorbit și în foa noastră, a început a se publica în „Convorbirile literare” din Iași, și în curend va apăre în edițiune separată la librăria Soceci et Comp. — În „Convorbirile” de pe luna acesta se află publicat actul primu.

A apărut „Raportul general” al societății de lectură din Buda-Pesta „Petru Maior” pe anii școlastici 1882—3 și 1883—4. Din acestu raport se pte vedea, că în descursul anului școl. 1882—3 societatea a avut 30 de membri ordinari și a ținut 20 ședințe. În anul 1883—4 societatea a ținut 27 ședințe și a avut 39 membri ordinari, totodată a retipărit scrierea „Istoria pentru începutul Românilor în Dacia” de Petru Maior. Biblioteca societății constă de present din 901 opuri în 980 volume, eră cassa posedă 3863 fl. 47 cr., cari împreună cu prețul mobilelor societății dau suma de 4113 fl. 37 cr. Jurnale a avut societatea în decursul anului 1883—4, 28.

Nou Abonament

la

„Gazeta Transilvaniei.”

Cu 1-a Iuliu st. v 1884 se începe unu nou abonament, la care invităm pe onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre. Abonamentul: Pentru Austro-Ungaria cu postă: pe trei luni 3 fl., pe șiese luni 6 fl., pe unu an 12 fl. Pentru România și străinate: pe trei luni 9 franci, pe șiese luni 18 franci, pe unu an 36 franci.

Rogăm pe d-nii abonați ca să binevoiesc a-și renoi de cu vreme prenumărările pentru ca trâmiera djarului să nu se intrerupă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena
din 27 Iunie st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.60	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	91.40	Despăgubire p. dijma de vin ungar	98.50
Rentă de hârtie 5%	88.20	Imprumutul cu premiu ungar	114.80
Imprumutul căilor ferate ungare	142.75	Losurile pentru regularizarea Tisei și Segedinului	115.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ung. (1-ma emisiune)	96.75	Renta de hârtie austriacă	80.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ung. (2-a emisiune)	110.75	Renta de arg. austr.	81.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostii ung. (3-a emisiune)	102.—	Renta de aur austr.	102.15
Bonuri rurale ungare	101.70	Losurile din 1860	135.25
Bonuri cu cl. de sortare	101.50	Acțiunile băncii austro-ungare	857.—
Bonuri rurale Banat-Ti-miș	101.50	Act. băncii de credit ungar	302.25
Bonuri cu cl. de sortare	101.50	Act. băncii de credit austr.	306.—
Bonuri rurale transilvane	102.—	Argintul — Galbini împărătesc	5.77
		Napoleon-d'or	9.69
		Mărci 100 împ. germ.	59.60
		Londra 10 Livres sterline	121.85

Bursa de București.

Cota oficială dela 14 Iunie st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 93	vënd. 94 3/4
Renta rom. amort. (5%)	93 1/4	94
convert. (6%)	96 1/2	97 3/4
Impr. oraș. Buc. (20 l.)	33	33 1/2
Credit fonc. rural (7%)	105 3/4	106 1/4
" " " (5%)	92 1/4	93 1/2
" " " (6%)	104	105
" " " (5%)	100 1/4	101
" " " (5%)	89 1/4	91 1/4
Banca națională a României	1395.	1435
Ac. de asig. Dacia-Rom.	330.	338
" " Națională	235.	239 1/2
Aur	5%	5 1/6
Bancnote austriace contra aur	2.07.	2.09

Cursul pieței Brașov
din 28 Iunie st. n. 1884.

Bancnote românești	Cump. 9.25	Vënd. 9.26 1/2
Argint românesc	9.20	9.25
Napoleon-d'or	9.66	9.68
Lire turcești	10.90	10.98
Imperiali	9.90	9.96
Galbeni	5.63	5.67
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.50
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere complete din „Gazeta“ dela 1 Ianuarie a. c. se mai află.

1—12

Sferner Adlerberger
Eigenbau.
Jos. Dietzl Budapest.

Inlocuesce pe deplin vinul fin de Bordeaux.

Acest vin negru escelent și fără îndoială cel mai bun al Ungariei poate fi pus în privința calității sale superioare alături cu vinurile fine de Bordeaux și medicii cei mai de frunte îl prescrie cu cele mai bune succese celor ce suferă de anemie, stare fizică slăbită, precum și reconvașențelor s. a.

Veritabil e numai atunci decă atât eticheta cât și capsula și dopul fie-cărei sticle va ară marca de mai sus înregistrată la tribunală deodată cu firma.

Se capătă în sticle implute la noi la domni **Emil Porr** la stéua roșă (rothen Stern) în Brașov, **G. W. Grohmann** în Sibiu, **Csiki Lukáts**, **Konya Sándor**, **Riskas Béla**, **Hirschfeld Sándor**, **Gergely Ferencz** și **Novák Viktor** în Clușiu precum și în cele mai multe orașe și la tóte băile (scaldele) Transilvaniei.

Tarifa ananțurilor și inserțiunilor

în „Gazetei Transilvaniei.“

Ananțuri în pag. a IV linia de 30 litere garmond fl.—cr. 6

Pentru inserțiuni și reclame pag. a III linia à „ — „ 10

Pentru repețiri se acórdă următoarele rabate:

Pentru repețiri de 3—4 ori	10%
" " " 5—8 "	15%
" " " 9—11 "	20%
" " " 12—15 "	30%
" " " 16—20 "	40%

Dela 20 de repețiri în sus 50%

Pentru ananțuri ce se publică pe mai multe luni se fac învoiri și reduceri și peste cele însemnate mai sus.

Brașov 13 Mai 1884.

Eu Wilhelmina Rix
declară în public, că ca veduvă a re-
posatului Dr. Rix sunt singura pro-
ducătoare de pasta Pompadour veritabilă și ne-
falsificată.

Acastă pastă renumită, cunoscută de 100 de ani chiar și în cercurile cele mai înalte, face se dispară, pe garanția, pistrii, pete, de ficat, sgrăbunțe, pete de versat, coji, nasuri roșii, și mâni roșii, c'ună cuvântă tótă necurățenia din față. Atestate de tot felul dela profesori însemnați asupra bunății și, că e nevătămătoare această pastă, sunt depuse în destilări la vederea fiăcăruia. Pasta dă o colóre prospătă pielii și o fineță deosebită, o netezesce și feresce pe om de crețe până în cele mai adenci bătrânețe. Acastă pastă în gura poporului numită *pastă minunată* este cu deosebire preferită de cătră damele vieneze, căci succesele ei sunt surprindătoare. Prețul în pachete sigilate 1 fl. 50 cr. cu instrucțiune cu tot. Fără sigilul și subscrierea lui Dr. Rix se nu primiți pasta.

Wilhelmina Rix, veduva doctorului.

Wien, Stadt, Adlegasse 12, im eigenen Hause, 1 Stiege, 1 Stock.

In Transilvania:

Alba-Iulia, Farmacia Sieg. Michellyes; Clușiu, Farm. Vicol. Szeky-

Conform desemnului se mai află încă

de vëndare 8766 de césornice remontoir de aur verit. Washington, cu câte 9 fl. 78 cr. și 3967 de césornice verit. de Elveția cu câte 4 fl. 85 cr.

Mărimea pentru domni și dame. Tóte aceste césornice sunt pe secundă indreptate și esacte. Fața césornicelor lucește nóptea de sine așa, încât în ori-ce vreme se póte vedé la câte óre este. Un césornic remontoir pentru dame probat, care înainte a costat 75 fl., acum e numai cu 28 fl.; césornice remontoir mari pentru domni, mai înainte cu 90 fl., acum numai cu 35 fl.; în argint B I. oficios probat, suflat cu aur forte fin, pentru dame mai înainte 30 fl., acum numai 14 fl.; pentru domni mai înainte 25 fl., acum numai 12 fl. 50 cr.; césornice de argint veritabil de Geneva cu capac aurit, mai înainte 15 fl.; acum numai 8 fl. 50 cr.; césornice remontoir patent verit Washington mai înainte 36 fl., acum numai 9 fl. 78 cr.; césornice anghiră (ancre) de Geneve cu 17 rubine, cu capacuri de nikel-argint séu în aur double, cu aparat de nikel patent regulat și esact mai înainte 22 fl., acum numai 8 fl. 75 cr.; un césornic de Elveția lucrat forte gentil, cu mecanism de anghiră, mai înainte 15 fl., acum numai 4 fl. 85 cr. Afară de acestea primesce comandul pe de géba, (gratis), c a dăr delat establishmentul nostru o páreche de cercei de dame cu aur de 14 kar. probat de cătră ofic. c. r. de punțare, cu mǎrgen verit. margele séu rosete; mai departe o cruce la gât cu lanț, o broșă fin gravată, un medalion cu față frumoasă, un inel de brillant simil, 3 garnituri de nastur pentr cămăși și manșete din nikel-argint, cu gravare forte frumoasă, un lanț de césornic din aur double, cu medalion cu 12 fotografii picate de Paris séu cu taler George, 1 țigaretă sculptată de spumă cu rose séu figur împreună cu etua, 2 albumuri conțenend unul 50 de fotografii, și celalalt 234 articule diferite de lucsu. —

Album de fotografii, formă cuadrată, de sorta primă cu aparat de musică verit. din Geneva, cântand două piese, singuraticu 7 fl. 50, ca adaus la césornicele sus numite, numai cu 6 fl. mai mult. La fiecare césornic se garantă cinc ani, obiecte comandate și neconvenabile se primescu retour séu se schimbă, de aceea nic o comandă nu e riscată. — Se espedeză în fie-care ți afară de sərbătorile creștine: Pasci, Rosalii și Crăciun.

Adresa: **Uhren-Allanz aus Genf**, WIEN, I, Adlegasse Nr. 1.

NB. ori lăudătoare se vor primi în totdeuna cu mulțamită, însă se nu se mai publică.

21—30

AVIS

BĂCĂNIA
MUNTEANŪ & MINCOVICI
BRAȘOVŪ, TUȘNADŪ.

Firma **MunteanŪ & Mincovici** recomandă on. publicŪ bĂcĂnĂ din „TergulŪ Flosului“ și filiala lorŪ din „Strada Teatrului,“ fiindŪ bine asortate cu totŪ felulŪ de articole de coloniale, delicatese de vinuri strĂine și indigene, precum și cu totŪ felulŪ de ape minerale. Tot deodată aduce la cunoscința on. publicŪ, cĂ cu începerea sesonului de băi (3/15 Iunie) a. c. va deschide érași o Filială la Băile din TușnadŪ (totŪ în vechiulŪ localŪ în casele D-lui Kanapassek).

Numita firmă crede cĂ va satisface pe deplin cerințele on. publicŪ brașovenŪ și ale on. óspeți dela băi, atâtŪ prin calitatea mĂrfurilor cĂtŪ și prin prețurile sale moderate.

BĂCĂNIA
MUNTEANŪ & MINCOVICI
BRAȘOVŪ, TUȘNADŪ.